Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 47 Joi 17 Februarie 1938
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932
P I I I I

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

ELEMENTE STABILITE

Suspendarea provizorie a statutului funcționarilor publici, hotărîtă în ultimul consiliu de miniștri, se datorește desigur intenției de a se aduce modificări radicale administrației Statului.

In această privință există anumite elemente stabilite și prin urmare putând servi ca norme de conducere.

Astfel, România deține recordul funcționarilor publici. Record negativ și datorit, pe de o parte plasamentelor de partizani făcute de partidele succedate la guvern, iar pe de altă parte complicațiunilor ce caracterizează majoritatea autorităților. Așa dar, o reparare profundă a efectelor confuziunii cronice între administrație și politică și o simplificare a întregului angrenaj ar produce ceva nou și satisfăcător în această direcțiune.

Este constatat că repartiția numărului funcționarilor nu corespunde adevăratelor nevoi. Există servicii suferinde de anemie de efective, iar altele suferinde de obezitate. Amândouă beteșugurile înrăuresc în rău asupra mersului lor. O nivelare în raport cu necesitățile juste, nu cu capriciile unor șefi de departamente, se impune pentru întremarea ambelor categorii de funcțiuni publice.

Este cunoscut că în majoritatea lor serviciile statului sunt prea complicate. Comparate cu cele similare chiar din statele cu mai multă populațiune, ele sunt prea umflate. Două neajunsuri derivă din această anomalie. Cheltueli pe cât de considerabile pe atât de inutile. Greutăți și întârzieri pentru massele de cetățeni în raporturile cu autoritățile. Cine ar putea obiecta în mod serios că simplificarea aplicată cu rezultate pozitive pretutindeni ar fi imposibilă acolo unde situațiunea contrarie continuă să aibe numai rezultate negative?

Este în afară de orice îndoială că prin reducerea la normal a funcțiunilor publice și prin simplificarea serviciilor, s'ar asigura funcționarilor statului o situațiune mai bună decât cea actuală.

Este sigur că într'o asemenea eventualitate s'ar putea ajunge la suprimarea sistemului „punților" din ce în ce mai lungi și al amputării unui prea mare număr de zile de lucru prin reducerea serviciului la două ore în zilele ce urmează Duminicilor și sărbătorilor. Sistem dăunător și activității autorităților și intereselor publice.

Iată atâtea elemente stabilite de experiența făcută și la noi și în alte țări și de care trebue să se țină seamă cu prilejul prefacerilor presupuse.

Nu aduce anul, ce aduce ceasul

oxo

De câțiva ani, trăim într'un echilibru nestabil. De aceea, acelor cari mă întreabă ce zic eu despre cele ce se văd, sau se aud, le răspund: Eu nu mai zic nimic azi, fiindcă de atâtea ori în trecut am spus ceea ce are să se întâmple — dacă lumea noastră nu se cuminteşte — dar sau nu am fost ascultat, sau nu a voit nimeni să mă înțeleagă. Și apoi: „La biserică nu se toacă de nouă ori pentru o babă surdă". Pentru cine vrea să înțeleagă măcar azi, este de ajuns atâta.

In vreme de furtună, omul cuminte se adăpostește și așteaptă să treacă vremea rea. Totdeauna după furtună, apare soarele.

Despre cele ce se văd, să nu se mai mire nimeni. Istoria se repetă dar se vede că ea este făcută ca oamenii să nu ție seama de lecțiile ce se pot trage din ea, căci de ar ține, n'ar mai exista înțelepciunea de veacuri cuprinsă în proverbul: „Până ce omul nu dă cu capul de pragul de sus, nu vede pe cel de jos".

Timp de patruzeci de zile, am îndemnat la măsură și cumințenie guvernul de tristă amintire care a răposat zilele trecute, dar el a voit cu orice preț să dea cu capul de pragul de sus, și a dat de-a binelea.

Din cauza acestui guvern neînțelegător al vremii în care trăim, redeșteptarea conștiinței naționale, pe care eu și colaboratorii mei de la UNIVERSUL am pus-o în adevărata ei valoare și lumină, trece azi printr'o eclipsă, care, însă, va fi trecătoare, ca ori și care eclipsă.

De aceea, nu este motiv,— după cum sunt informat, — pentruca cineva să se bucure prea mult, ori să considere această eclipsă ca o înfrângere a ideii naționale. Ideile mari au adesea ori, în drumul lor de realizare, mari obstacole de învins, dar le învinge totdeauna. Ideia națională este azi la poporul român piatra de temelie a existenței lui; fără ea neamul nostru nu poate să existe și este absurd să creadă cineva că, de dragul unui milion și ceva de venetici sosiți, ca un val, din cele patru vânturi ale pământului, peste capul lui, cele șasesprezece milioane de români neaoși vor consimți să se sinucidă. Am trecut noi prin multe și mari dificultăți, dar am scăpat de ele, pentru că „CE E VAL CA VALUL TRECE", după cum așa de înțelept ne-a spus nemuritorul Eminescu. Vom învinge greutățile de azi, după cum am învins și pe cele din trecut, iar de va fi nevoie, vom lua drumul de la capăt și tot vom ajunge acolo unde trebue și unde ne îndeamnă cumințenia și omenia românească.

Despre cele ce se aud sau se zic, amintesc celor ce mă întreabă, cuvintele Profetului David, care, într'unul din psalmii săi, spune: „Pune Doamne strajă gurii mele și ușă de îngrădire buzelor mele".

Astăzi este bine să taci, să te faci că nu auzi și că nu vezi nimic, căci altfel nu știi de unde-ți vine beleaua.

Prea am huzurit mult. Se părea că și-au pierdut oamenii mințile.

Era fatal să vie o reacțiune. Efectele ei bune sau rele se vor vedea. Cu cât însă vor fi mai rele, cu atât rezultatul definitiv va fi mai bun, fiindcă din excesul răului, totdeauna a eșit binele.

Neamul nostru blând peste fire și tolerant la exces — cu toate că dușmanii, pe care-i creștem la sânul nostru, se dau de ceasul morții ca să ne facă reputație de huligani — trebue să facă credit guvernului, după cum bolnavul face credit doctorului și așteaptă numele leacului pe care vrea să i-l administreze, pentru ca să vadă dacă-l poate înghiți.

Numele doctorilor—al Prea Sfințitului Patriarh și al veneraților săi colaboratori—se crede că poate să exercite o sugestie suficientă pentru ca bolnavul să primească leacul.

Nu avem nici un motiv care să ne facă să credem că leacul nu va fi bun.

Dar să nu mai vorbim. Noi ne găsim la punctul unde „Nu aduce anul, ce aduce ceasul".

Vom trăi și vom vedea și asta.

STELIAN POPESCU

Apărarea contra submarinelor

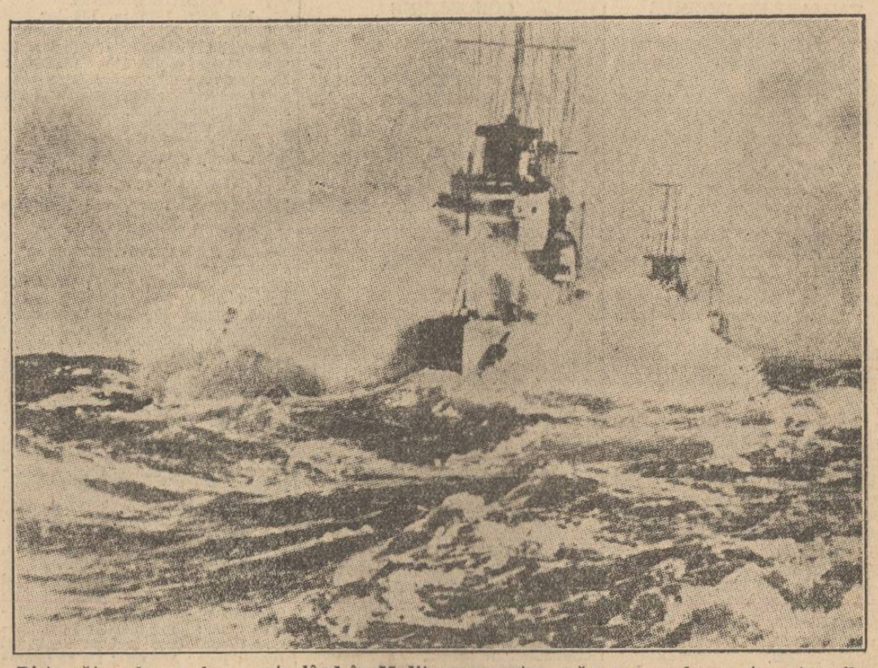

Distrugătoarele engleze patrulând în Mediterana pentru apărarea vaselor contra atacurilor submarinelor

Politica externă a Statelor-Unite

oxo

In Statele-Unite politica externă este de competența Senatului. Refuzul acestuia de a ratifica tratatele de pace, acum optsprezece ani, și de a admite intrarea Americii în Liga Națiunilor, ne dovedește cât de hotărîtoare este influența acestei adunări asupra acțiunii diplomatice a marei democrații de peste ocean.

Acum câteva zile senatorul Hiram Johnson din California punea secretarului de stat, d. Cordell Hull, ministrul de externe al republicii federale, următoarele trei întrebări:

1) Există ori nu sau se are în vedere vreo alianță, acord sau înțelegere cu Marea Britanie privitor la război sau la posibilitatea războiului?

2) Există sau nu vreo înțelegere sau vreun acord, expres sau implicit, pentru folosirea flotei Statelor Unite, în unire cu vreo altă națiune?

3) Există sau nu vreo neînțelegere sau vreo convenție, expresă sau implicită cu vreo altă națiune pentru ca flota Statelor Unite sau vreo parte a ei să facă poliție, să patruleze sau să fie transferată în alt ocean?

In altă țară, ministrul afacerilor străine s'ar fi urcat la tribună, ar fi făcut declarații solemne sau ar fi convocat comisia afacerilor străine.

D. Cordell Hull a răspuns în scris, la fiecare din cele trei întrebări cu un singur cuvânt: „Nu".

Acest „nu" rezumă toată politica americană. Ea trăiește de mai bine de o sută de ani pe ideia neamestecului în afacerile europene în deosebi și a afacerilor altora în general.

Politică de egoism național, de pasivitate tihnită, de indiferență sistematică. Departe de focarele de incendiu, Statele-Unite se simt liniștite. Posedând mai bine de jumătate din avuțiile exploatate ale lumii, cele 120 milioane de americani se luptă pentru dobândirea bogățiilor materiale și pentru progresul individual, — spiritual și moral — al rasei lor. Fără prejudecăți istorice, fără certuri naționale, moștenite din strămoși ca popoarele europene, ei fac, în toată sinceritatea, o politică de pace. Având un teritoriu mare și o populație relativ mică, imperialismul care zace în sufletul tuturor națiunilor mari nu se exercită în afară, ci își găsește o ieșire înăuntrul continentului nou.

Din când în când, un val puternic de idealism colectiv ridică tot poporul american și atunci asistăm la războiul civil pentru liberarea sclavilor sau la participarea Statelor-Unite la războiul mondial pentru triumful democrației.

In lumea de azi se întâmplă mari prefaceri. Americanii au un spirit prea realist și sunt prea buni observatori ca să le treacă cu vederea. State Departament — ministerul lor de externe — a apreciat la justa lor valoare și a cântărit urmările evenimentelor din ultimii ani: războiul colonial din Etiopia, războiul civil din Spania, războiul nedeclarat din China, cursa înarmărilor, declinul Societății Națiunilor, conflictul de ideologii, care împarte lumea în două tabere și pune în pre-

(Continuare in pagina 2-a)

Organizarea apărării naționale in Franța

Interview cu generalul Duval

De câteva zile se află în trecere în București d. general Duval.

Generalul Duval este o personalitate militară franceză bine cunoscută. A părăsit înainte de termen, după război, pe când era subșef al statului major general, cadrele active ale armatei, unde îl așteptau cele mai înalte situații.

In timpul războiului, a ocupat cu multă strălucire funcții eminente. A comandat aviația franceză și a contribuit să conducă, în calitate de șef al statului major al generalului Fayolle, în 1916, atacul de la Somme.

De câțiva ani, d. general Duval colaborează la ziarul „Journal des Débats", publicând studii militare remarcabile cari l-au așezat pe primul plan al criticilor militari francezi.

Se știe că în ultimul timp s'a introdus în Franța comandamentul unic. D. general Duval a militat mult în favoarea comandamentului unic. Am socotit interesant să cerem în această privință, lămuriri d-lui general. D-sa a binevoit să ne dea răspunsul de mai jos:

— Cum se face, domnule general, că înfăptuirea organizării comandamentului unic în Franța a întâmpinat atâtea dificultăți?

— Oricât de ciudat ar putea părea faptul până în prezent înaltul comandament al armatelor franceze n'a fost asigurat, atât în timp de pace cât și în timp de război, și aceasta dura de vre-o 60 de ani. Intre armata de uscat, aviația și marina, nu exista nici o legătură. O soluție a raliat, puțin câte puțin, sufragii tot mai numeroase, soluția care consta în a reuni într'un singur minister, ministerul apărării naționale, cele trei ministere militare: războiul, aerul și marina. D. Tardieu a făcut încercarea și a eșuat. Voise să facă totul dintr'odată. Nu mai era o reformă, era o adevărată perturbare. In 1936, când a luat direcția guvernului, d. Blum, mai prevăzător, a pus ministerul aerului și ministerul marinei sub o anumită subordine. Dar se părea că acestea n'au înțeles și au rămas pe pozițiile lor, tari pe independența lor constituțională.

Greutățile erau fatale. Intr'o țară ca Franța, în care puterea civilă e geloasă de supremația ei, în care ideile antirăzboinice sunt dominante, este firesc ca să existe o prejudecată puternică împotriva oricărei întăriri a puterei militare, chiar în cadrul pregătirii de război. Tehnica militară impune totuși organizarea solidă a comandamentului. Aceasta e o teză care își are apărătorii obișnuiți printre ofițeri și în toate cercurile în atingere cu armata. Teza aceasta se găsește chiar în parlament, printre membrii atașați în deobște la studierea chestiunilor militare. A fost nevoie, în trecut, ca republica să se întărească, spre a consimți să considere, fără neîncredere, această necesitate vădită.

— Cum s'a născut ideea de a organiza o înaltă direcție a războiului?

— Invățămintele războiului și complexitatea tot mai mare a aparatului militar au făcut să apară această necesitate și au impus soluționarea ei.

Cu toate că în 1890 s'a creiat un stat major al armatei și un

(Continuare in pagina 2-a)

Groaznică nenorocire

într'o carieră de piatră din Ungaria

Budapesta, 14 (Rador). — Intr'o carieră de piatră dela poalele muntelui Matra, s'a produs o prăbușire de teren. Vreo 30 de lucrători au fost îngropați sub mormanele de piatră. Până acum, nu au putut fi scoși decât cinci, cari sunt în stare gravă.

—xxx●xxx—

Vizita I. P. S. Patriarh la Varșovia

(SERVICIUL SPECIAL AL „UNIVERSULUI")

Varșovia, 14 (Radio-Central). — *In cursul vizitei pe care mitropolitul Dionisie, șeful bisericii ortodoxe din Polonia, a făcut-o anul trecut la București, s'a vorbit și despre venirea I. P. S. Patriarhului Miron Cristea în vizită oficială în Polonia.*

Vizita I. P. S. Patriarh în Polonia urmează să se facă în luna Mai. Inalt Prea Sfântul va veni, de data aceasta, într'o dublă calitate în Polonia, și anume ca șef al bisericii ortodoxe române, precum și ca șef al guvernului român.

Dispariția tancului petrolifer panamez „Yolanda"

Pe bordul lui se aflau și trei marinari români

Constanța, 14 Febr.

Agențiile maritime din localitate au fost înștiințate astăzi, că de urma tancului petrolifer „Yolanda", sub pavilion panamez, nu se mai știe nimic de 14 zile.

Vasul plecase din portul nostru încărcat cu 7120 tone produse petrolifere, în ziua de 22 Ianuarie, cu destinația Barcelona, unde urma să ajungă cel mai târziu la 2 Februarie.

Produsele petrolifere încărcate pe vas erau destinate Spaniei roșii.

Din relațiunile primite, vasul nu a trecut nici prin porturile Bona și Alger, unde urma să ia combustibil.

Prezența lui în marea Mediterană a fost semnalată în ziua de 28 Ianuarie, de când nu s'a mai aflat nimic de soarta lui.

Sunt bănueli că vasul sau a fost capturat de naționaliști, sau a fost torpilat și scufundat.

De notat că din echipajul vasului pierdut făceau parte și marinarii români: Gheorghe Dobrilă, Gheorghe Dragota și Gheorghe Pană.

Tancul „Ylanda", de curând trecut sub pavilion panamez, se numea mai înainte „Romford", și aparținea unui armator grec.

El a mai fost odată capturat de naționaliști și ținut la Palma-Majorca, cinci zile.

SCRISORI DIN LONDRA

Situația din Germania

de AUGUR

Londra, Februarie

In momentul de față o singură chestiune ne interesează la Londra: înțelesul exact al evenimentelor dela Berlin și urmările pe cari le pot avea pentru relațiile dintre Marea Britanie și Germania.

Cazul generalilor este interesant pentru noi, prin faptul că pare să distrugă autonomia intelectuală a armatei, deci dreptul ei de a avea păreri asupra problemelor de politică externă.

Influența partidului nazist asupra mecanismului militar devine vădită. S'a dus speranța de a vedea generali cu spiritul îndeajuns de independent, să înfrâneze proectele de violență, născute în imaginația unui fanatic. Nu mai este îngăduit a spune că Reichswehrul e în stare să se opună trezirii neașteptate a unei aventuri nebunești de război. Mai mult ca în trecut, Europa e la discreția unei lovituri.

Conservatorii din armata imperiului sunt înlăturați și novatori îndrăzneți iau pârghiile de comandă. Din nou apare paralelismul între Berlin și Moscova, între Hitler și Stalin. Autocrația a fost consolidată prin această purgație periodică și uneori eroică ce i se administrează. Concentrare nemaiauzită de puteri. Capitalul în serviciul exclusiv al statului si statul reprezentat printr'o voință unică. In sfârșit, în ambele direcții, deopotrivă, o națiune ce se lasă mânată într'un grad de neînțeles pentru occidentali. Căile pe cari le urmează Germania și Rusia sunt identice. De n'ar fi ideile personale ale lui Hitler și Stalin, idei cari se ciocnesc între ele, n'ar exista nicio piedică pentru ambele țări, ca să adopte o politică comună. Căci insultele reciproce nu exclud o comunitate evidentă de interese.

Ni se va obiecta: Dar Italia? Intr'o orbire fatală, politicianii noștri mărunți fac totul ca să identifice Italia cu Germania de azi. Au făcut totul pentru aceasta. Totuși, continuăm să afirmăm, oricare ar fi formele exterioare, impuse adesea, de prostia celorlalți: regimul mussolinian rămâne bazat pe ideea unui sprijin permanent, a unei voințe naționale conștiente. Hitler poate să acționeze ca și cum ar fi uns cu harul divin. Mussolini în fiecare dimineață consultă cu neliniște indicele sentimentului național. Tragedia ultimilor doi ani e că politicianii de cari am vorbit, au avut libertatea de a uza de o politică de întepături ca să ajungă la acest rezultat împotriva naturii, care se numește triunghiul Berlin-Tokio-Roma.

Dar să revenim la situația din Germania. Dacă transformarea Reichswehrului conservator într'o armată, supusă ideii național-socialiste nu ne interesează

(Continuare in pagina 2-a)

D. René Failliot, președintele consiliului municipal al Parisului, care se află acum la Londra, stând de vorbă cu un polițist englez.

—xxx●xxx—

N'a fost revoltă în Abisinia

Roma, 14 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" transmite:

In cercurile oficiale se declară că știrea despre plecarea trupelor indigene din Addis Abeba, pentru a înăbuși o pretinsă revoltă din provincia Gojan și Borana din Etiopia este cu totul lipsită de temei.

*

Roma, 14 (Rador). — Agenția Stefani transmite:

Știrea răspândită de agenția Reuter, datată din Aden, privitoare la plecarea a numeroase trupe din Addis-Abeba pentru a pune capăt unei pretinse revolte din provincia Gojam, nu este decât o minciună sfruntată.

D. general Antonescu afirmă prietenia sa sinceră pentru Franța

(Serviciul special al „Universului")

Paris, 14 (Radio-Central). — „Le Journal" publică o convorbire a generalului Antonescu, ministrul apărării național român, cu trimisul special al ziarului.

D. general Antonescu a asigurat pe ziarist de prietenia sinceră pentru Franța.

Muncitorii intelectuali

de I. VION

In cartea sa despre asigurările sociale în Italia, Fernando Gazzetti scrie că muncitorul din comerț ori din industrii, chiar când este specialist, poate să-și schimbe meseria, potrivit modificărilor economice ori împrejurărilor vieții, — dar ce face muncitorul intelectual? Ce poate face farmacistul, sculptorul, ziaristul etc., când din diferite motive nu-și poate exercita meseria în care s'a cristalizat?

De cinci ani activează la noi cu sârguință, dar din nefericire fără rezultate practice efective, „Confederația asociațiilor de profesioniști intelectuali".

In reuniunile și în congresele ținute, problema a fost deseori discutată, scoțându-se în evidență necesitatea de a creia, și pentru acești muncitori, o operă de asistență și de prevedere socială.

In Italia „Confederația profesioniștilor și artiștilor" încadrează pe toți muncitorii intelectuali: inginerii, medicii, farmaciștii, ziariștii, avocații, inginerii agronomi, arhitecții, sculptorii, pictorii, scriitorii, etc., creând Case de asistență și de prevedere. Aceste „case" distribue subsidii, unele cu caracter temporar, altele cu caracter permanent în caz de necesitate, pentru cauză de boală, de bătrânețe ori pentru orice altă cauză.

De asemenea pentru familiile celor decedați, pentru unele categorii subsidiile se transformă în pensiuni.

S'au creiat „case mutua-

(Continuare in pagina 2 a)

Ghețarul pe care se află expediția polară Papanin